Programozási technológia 2.

Continuous integration & delivery

Cserép Máté
ELTE Informatikai Kar
2019.

Continuous integration & delivery

Folyamatos integráció

- A *folytonos integráció* (*continuous integration*, *CI*) egy olyan gyakorlati módszer, amely lehetővé teszi a programkódok ellenőrzésének és tesztelésének felgyorsítását
  - célja a lehetséges hibák, integrációs problémák azonnali, automatizált kiszűrése, visszajelzés a fejlesztőnek
  - a programkódok verziókezelő rendszer segítségével egy központi tárhelyre kerülnek, naponta többször
  - a tárhely tartalma minden módosítást követően automatikusan fordításra kerül (*build automation*), a fordítással pedig a lekódolt tesztek is végrehajtódnak
  - az így ellenőrzött kódot további tesztelés követheti

Continuous integration & delivery

Folyamatos teljesítés

- Az agilis szoftverfejlesztés (*agile software development*) célja a gyors alkalmazásfejlesztés megvalósítása, inkrementális alapon
  - a szoftver folyamatos fejlesztés és kiadás alatt áll (*continuous delivery*), a sebesség állandó, a változtatások minden lépésben beépíthetőek (*welcome changes*)
  - a működő szoftver az előrehaladás mérőeszköze, előtérben az egyszerűség, ugyanakkor folyamatos odafigyelés a megfelelő tervezésre, optimalizációra
  - a fejlesztést általában önszervező, kis csapatok végzik, megosztott felelősséggel, folytonos interakcióval, gyors visszajelzésekkel
  - a folyamatos kiadások automatizálhatók, ekkor *continuous deployment*-ről beszélünk

Continuous integration & delivery

Folyamatos integráció és teljesítés

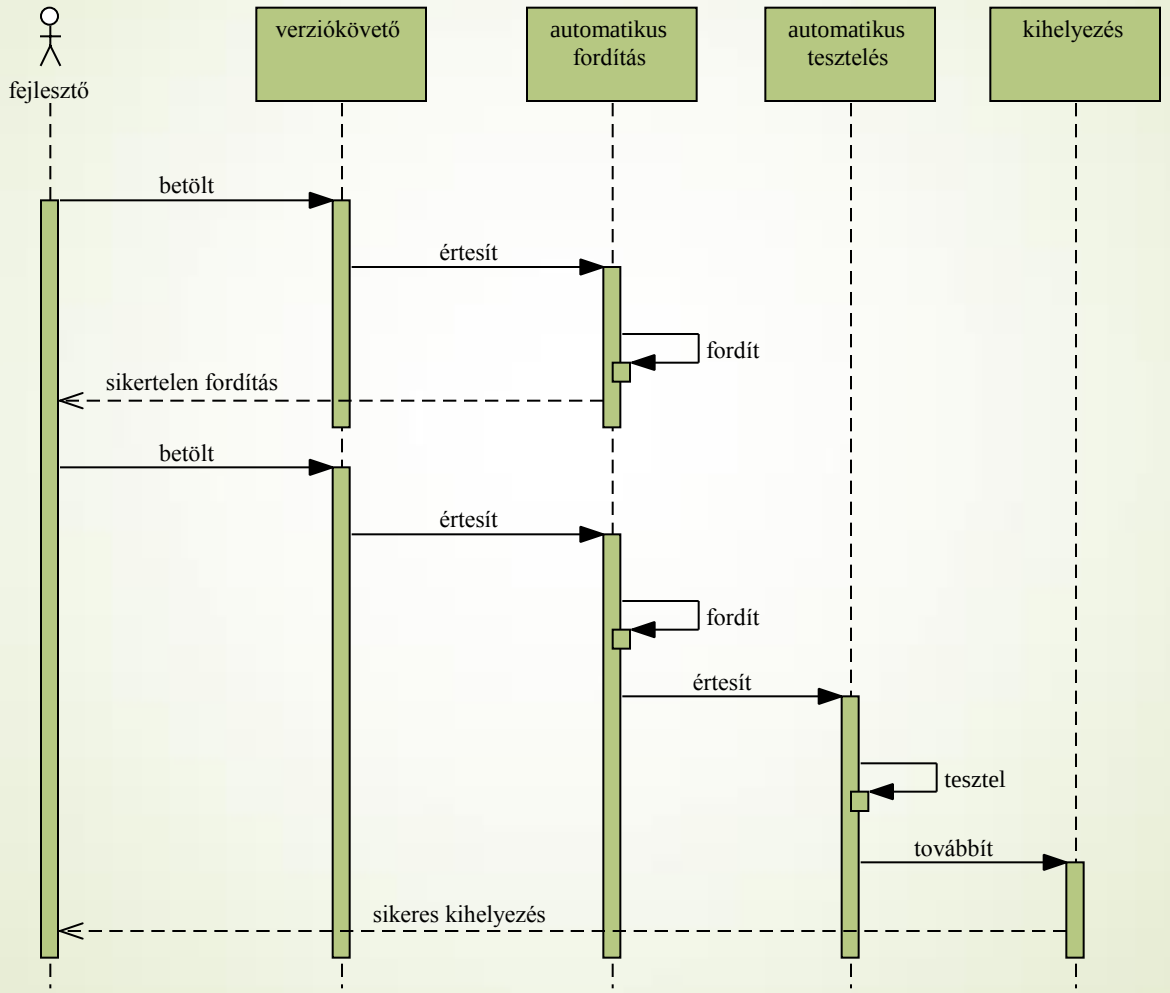

Continuous integration & delivery

Feladatok

- A folyamatos integráció és teljesítés lépéseit egymásra épülő feladatok (*jobs*) láncolataként (*pipelines*) definiálhatjuk

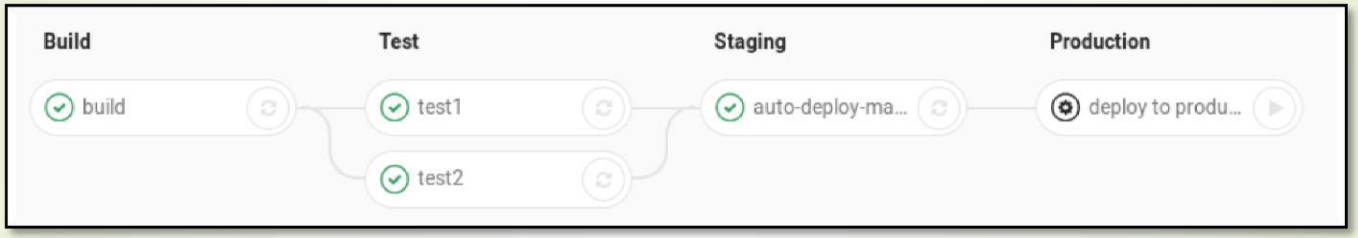

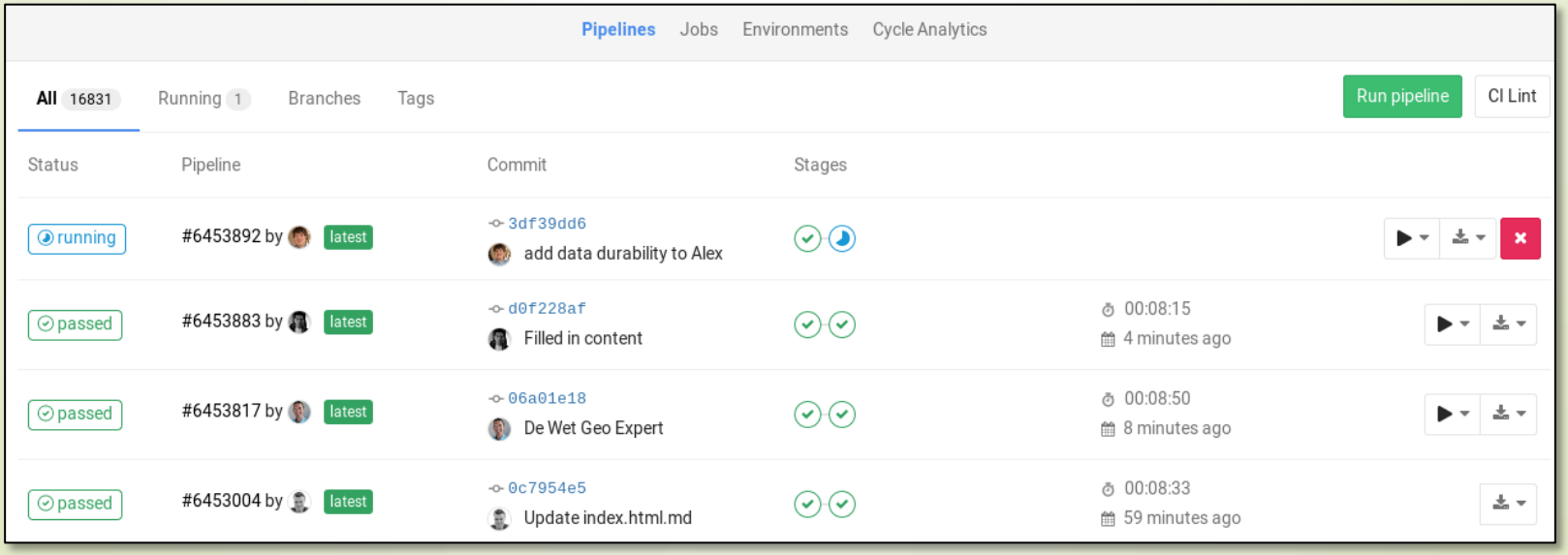

Continuous integration & delivery

GitLab Runners

- A GitLab rendelkezik integrált, saját megoldással a folyamatos integráció és teljesítés támogatására
  - a feladatokat (jobs) a GitLab szervertől független ún. *GitLab Runner* példányok hajtják végre
    - Shell, SSH, VirtualBox, Docker, Kubernetes, stb.
  - a *runnerek* egyedileg konfigurálhatóak, lehetnek megosztottak vagy projekthez rendeltek

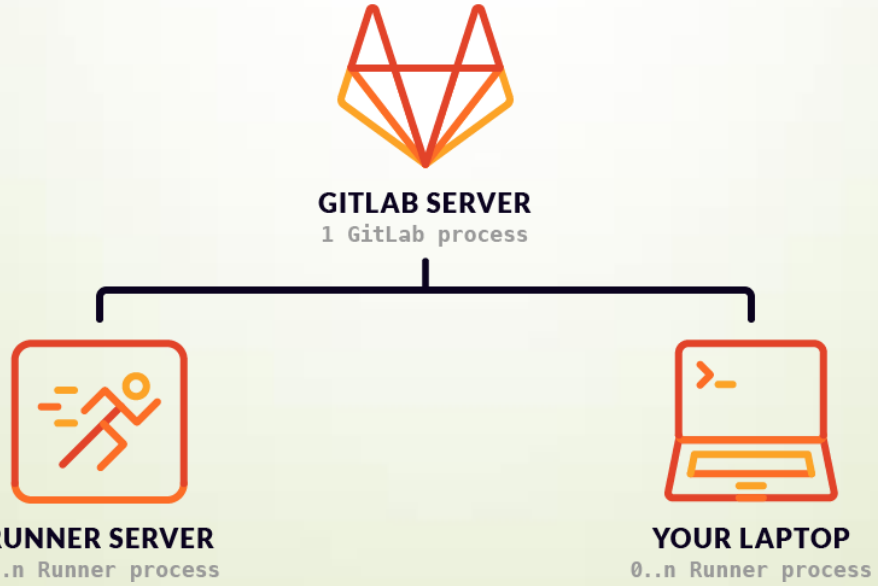

Continuous integration & delivery

Docker

- A folyamatos integrációt egy izolált, reprodukálható környezetben érdemes végezni
- A Docker napjainkban a legelterjedtebb *container framework*
  - a *container* hasonlít a virtuális gépekhez (*VM)* olyan tekintetben, hogy egy teljesen elkülönített, virtualizált környezett biztosít, amelynek a gazdaszámítógép szolgáltat erőforrásokat
  - a fő különbség a *containerek* és a virtuális gépek között, hogy minden *container* osztozik a gazda kerneljén a többi *containerrel*, a virtualizált hardver és az OS nem része, csupán az alkalmazásunkhoz kötődő könyvtárak, binárisok és a felhasználói terület
  - a *containerek* ezáltal nagyságrendekkel kisebb *overheaddel* bírnak a VM-ekhez képest, így könnyebb súlyú megoldást nyújtanak a virtualizációra

Continuous integration & delivery

GitLab CI/CD

- A folyamatos integráció konfigurációját a .gitlab-ci.yml fájl tartalmazza, YAML formátumban
  - a YAML (*YAML Ain't Markup Language*) egy emberi szemmel könnye(bbe)n olvasható strukturált leíró nyelv
  - https://yaml.org/spec/1.2/spec.html
- A GitLab webes felületén elérhető egy CI Lint funkció a formátum validálására beküldés előtt

```
before_script:
  - apt-get update -qq
  - apt-get install -yqq openjdk-11-jdk ant

build_program:
  script:
    - ant compile
    - ant jar
```

Continuous integration & delivery

GitLab CI/CD: jobs

- Több feladat (*job*) definiálása:

```
before_script:
  - apt-get update -qq
  - apt-get install -yqq openjdk-11-jdk ant junit

build_program:
  script:
    - ant compile
    - ant jar

test_program:
  script:
    - ant compile-test
    - ant test
```

Continuous integration & delivery

GitLab CI/CD: stages

- A folyamatos integráció feladatait egymást követő szakaszokra (*stages*) oszthatjuk
  - alapértelmezetten 3 *stage* van: *build*, *test*, *deploy*
  - ez tetszőlegesen felüldefiniálhatjuk

```
stages:
  - lint
  - build
```

- Egy *stage* feladatai egymástól függetlenül párhuzamosítva végrehajthatóak (több *runner* bevonásával)
  - a *stagek* egymásra épülnek, amennyiben egy *stage* valamely feladata hibával zárul, a rá épülő *stagek* nem kerülnek végrehajtásra

Continuous integration & delivery

GitLab CI/CD: stages

- A folyamat *stagekre* osztása:

```
before_script:
  - apt-get update -qq
  - apt-get install -yqq openjdk-11-jdk ant junit

build_program:
  stage: build
  script:
    - ant compile
    - ant jar

test_program:
  stage: test
  script:
    - ant compile-test
    - ant test
```

Continuous integration & delivery

GitLab CI/CD: artifacts

- A CI feladatok részeként előállított bináris vagy egyéb állományokat megőrizhetjük (*artifact*)

```
pdf:
  script: pdftex paper.tex
  artifacts:
    paths:
      - paper.pdf
    expire_in: 1 month
```

- Az *artifactok* a GitLab webes felületéről könnyen letölthetőek

Continuous integration & delivery

GitLab CI/CD: artifacts

- *Artifactok* definiálása:

```
before_script:
  - apt-get update -qq
  - apt-get install -yqq openjdk-11-jdk ant

build_program:
  stage: build
  script:
    - ant compile
    - ant jar
  artifacts:
    paths:
      - dist/program.jar
    expire_in: 1 week
```

Continuous integration & delivery

GitLab CI/CD: dependencies

- *Artifactok* átadása *jobok* között:

```
before_script: ...

build_program_A:
  stage: build
  script:
    - cd module_A
    - ant jar
  artifacts:
    paths:
      - module_A/dist/program_A.jar

build_program_B: # depends on program_A.jar
  stage: build
  script:
    - cd modue_B
    - ant jar
  dependencies:
    - build_program_A
```

Continuous integration & delivery

Docker images

- Docker container alapú GitLab Runner esetén megadhatjuk melyik *docker image*-ből kívánunk kiindulni:

```
image: ubuntu:18.04

before_script: ...
```

- Docker image-t egy *docker registryből* kérhetünk:
  - Használható a publikus Docker Hub, ahová saját image is feltölthető: https://hub.docker.com/
  - Használható privát docker registry is (pl. vállalati környezet)
- Ha nem adjuk meg, akkor a runner konfigurációja adja meg a használandó image-t
  - a szofttech.inf.elte.hu runnerjei az `ubuntu:18.04` imagere vannak konfigurálva

Continuous integration & delivery

GitLab CI/CD

- További lehetőségek (teljesség igénye nélkül):
  - `only, except:` CI jobok végrehajtásának feltételhez kötése (például csak a *master* branch-en futtatni)
  - `when:` CI jobok végrehajtásának feltételhez kötése (manuális vs. automatikus végrehajtás)
  - `cache:` fájlok, könyvtárak (tipikusan függőségek) megőrzése CI jobok között
  - `variables:` változók definiálása.
    A futtató környezetre számos változó már előre definiált: https://docs.gitlab.com/ce/ci/variables/
  - `services:` szolgáltatások (pl. adatbázis motor) külön Docker containerben futtatása (*docker-compose*)

Continuous integration & delivery

GitLab CI/CD: terminals

- A folyamatos integráció feladatainak végrehajtását egy online terminál ablakon keresztül követhetjük a GitLab webes felületén

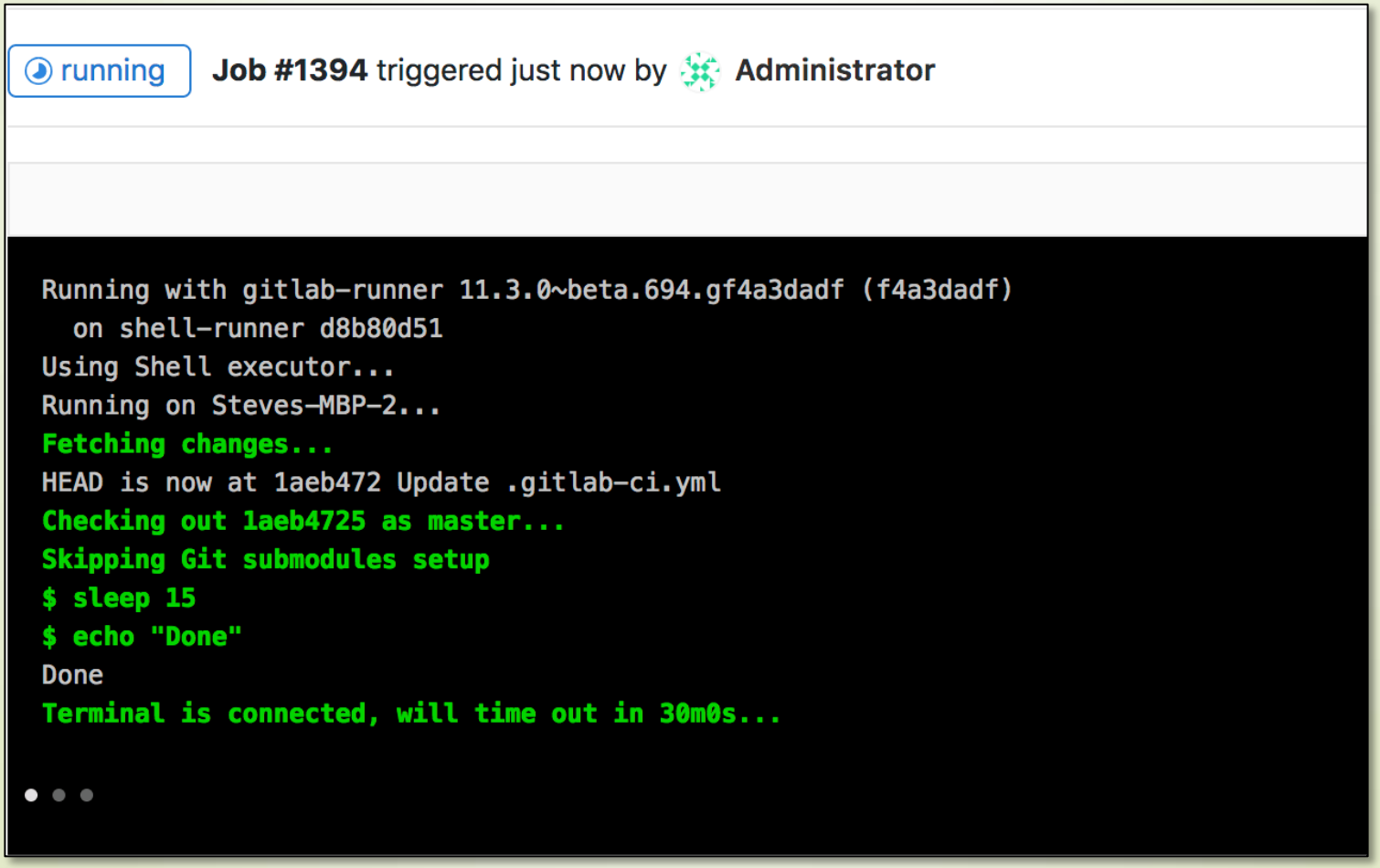

Continuous integration & delivery

GitLab CI/CD: példa projekt

- Hálózati Pacman játék Java implementációval: https://szofttech.inf.elte.hu/mate/pacman-java/